

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հիմնադրամի հոգաբարձուների
խորհրդի 08-02-2024 թ. որոշմամբ
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»
Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Ց ՈՒ Ն
հիմնադրամի 2023 թ. գործունեության մասին**

1. Հիմնադրամի՝		
1.1 Լրիվ անվանումը	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ՔԱՆԱՔԵՌ-ԶԵՅԹՈՒՆ ՔԱՆԱՔԵՌ-ԶԵՅԹՈՒՆ ԹԱՂԱՄԱՍ ԿԱՐԱՊԵՏ ՈՒԼՆԵՑՈՒ 31	
1.3 Պետական գրանցման համարը	222.160.02351	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2000-09-13	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	00846441	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)10247123	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը	www.atdf.am	
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	atdf@atdf.am	
2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝		
ՀՀ կառավարություն		
3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝		
4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝		
Սարգիս Բաղինյան		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	122	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը		
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ		
8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր		
	Սոցիալական ներդրումների և տեղական զարգացման ծրագիր / ՀԲ	18,267,441
	Սոցիալական ներդրումների և տեղական զարգացման ծրագրի Լրացուցիչ ֆինանսավորման ծրագիր / ՀԲ	3,905,764,268
	Տեղական ինքնակառավարման և ապակենտրոնացման բարեփոխումների ծրագիր / (USAID)	248,650,756

	Դպրոցների սեյսմիկ անվտանգության բարելավման ծրագիր / ԱԶԲ	11,193,849,347
	Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքների զարգացման ծրագիր / ՀԲ	5,176,340,912
	Տարածքային զարգացում/ Մարզերում առաջնահերթ լուծում պահանջող հիմնախնդիրների լուծում	125,000,000
	Սոցիալական ներդրումների և տեղական զարգացման ծրագիր /Մանկապարտեզների վերակառուցում որոշ համայնքներում	163,079,800
	Ջրամատակարարման և ջրահեռացման բարելավում/ Ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի հիմնանորոգում որոշ բնակավայրերում	80,999,400
	Ռոռզման համակարգերի զարգացման ծրագիր / Եվրասիական զարգացման բանկ	4,791,213,757
	Վերու ջրամբարի և ռոռզման համակարգի կառուցման ծրագիր / Ջարգացման ֆրանսիական գործակալություն	369,939,741
	Ջրային ռեսուրսների համալիր կառավարում (ՋՌՀԿ)/Ախուրյան գետ, փուլ 1 ծրագիր / Վերակառուցման վարկերի բանկ	5,444,250,031
	Ախուրյան գետի ջրային ռեսուրսների ինտեգրացված կառավարում փուլ 1 ծրագրով Ջրածոր գյուղի վերաբնակեցման գործողությունների ծրագիր	188,216,781
	Երևանի ջրամատակարարման բարելավման ծրագիր / Եվրոպական միության հարևանության ներդրումային ծրագիր	757,201,810
	Երևանի ջրամատակարարման բարելավման ծրագիր / Եվրոպական ներդրումային բանկ	614,639,840
	«Համայնքային ենթակառուցվածքների II ծրագիր, փուլ 3 - Հայաստանի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ենթակառուցվածք» ծրագիր /Վերակառուցման վարկերի բանկ	3,075,576,746
	«Համայնքային ենթակառուցվածքների II ծրագիր, փուլ 3 - Հայաստանի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ենթակառուցվածք» դրամաշնորհային ծրագիր / Վերակառուցման վարկերի բանկի և Եվրամիության հարևանության գործիք	12,732,835
	«Համայնքային ենթակառուցվածքների II ծրագիր, փուլ 3 - Հայաստանի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ենթակառուցվածք» ծրագիր /Եվրոպական ներդրումային բանկ	120,800,582

	«Համայնքային ենթակառուցվածքների II ծրագիր, փուլ 2 - Լոռու մարզի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ենթակառուցվածք» ծրագիր	40,121,076
8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր		
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
9. Հիմնադրի ներդրումը՝		
9.1 Դրամական միջոցներ		
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը
10. Նվիրատվություններ/ նվիրաբերությունները		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի՝	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք		
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
11. Իրականացված ծրագրերը՝		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	
Սոցիալական ներդրումների և տեղական զարգացման ծրագիր	141,589,618	
Սոցիալական ներդրումների և տեղական զարգացման ԼՖ ծրագիր	3,886,469,166	
Մեյսմիկ անվտանգության բարձրացման ծրագիր	12,222,713,146	
Տեղական ինքնակառավարման և ապակենտրոնացման բարեփոխումների ծրագիր/(USAID)	227,525,433	
ՀՀ մարզերում առաջնահերթ լուծում պահանջող ծրագրեր	9,685,404	
Մեյսմիկ անվտանգության բարելավման ծրագրի շրջանակներում՝ Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի կողմից կառուցված դպրոցների գույքով ապահովում	251,301,150	
Հանրակրթության ծրագիր/ Մանկապարտեզների գույքով ապահովում	7,228,840	
Տարածքային զարգացում/ Մարզերում առաջնահերթ լուծում պահանջող հիմնախնդիրների լուծում	125,000,000	
Կոշտ թափոնների կառավարման ծրագիր	2,990,080	
Ոռոգման համակարգերի զարգացման ծրագիր / Եվրասիական զարգացման բանկ	4,007,152,323	
Վեղու ջրամբարի և ոռոգման համակարգի կառուցման ծրագիր / Զարգացման ֆրանսիական գործակալություն	2,097,511,138	

Ջրային ռեսուրսների համալիր կառավարում (ՋՌՀԿ)/Ախուրյան գետ, փուլ 1 ծրագիր / Վերակառուցման վարկերի բանկ	5,444,250,031
Ախուրյան գետի ջրային ռեսուրսների հնտեգրացված կառավարում փուլ 1 ծրագրով Ջրածոր գյուղի վերաբնակեցման գործողությունների ծրագիր	188,216,781
Երևանի ջրամատակարարման բարելավման ծրագիր / Եվրոպական միության հարևանության ներդրումային ծրագիր	848,299,300
Երևանի ջրամատակարարման բարելավման ծրագիր / Եվրոպական ներդրումային բանկ	677,727,341
«Համայնքային ենթակառուցվածքների II ծրագիր, փուլ 3 - Հայաստանի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ենթակառուցվածք» ծրագիր / Վերակառուցման վարկերի բանկ	3,024,776,140
«Համայնքային ենթակառուցվածքների II ծրագիր, փուլ 3 - Հայաստանի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ենթակառուցվածք» դրամաշնորհային ծրագիր / Վերակառուցման վարկերի բանկի և Եվրամիության հարևանության գործիք	12,850,465
«Համայնքային ենթակառուցվածքների II ծրագիր, փուլ 3 - Հայաստանի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ենթակառուցվածք» ծրագիր / Եվրոպական ներդրումային բանկ	638,247,586
«Համայնքային ենթակառուցվածքների II ծրագիր, փուլ 2 - Լոռու մարզի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ենթակառուցվածք» ծրագիր	40,121,076
12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների քննիչները չափը	33,853,655,018
13. Կանոնադրական նպատակների իրականացմանն ուղղված ծախսերի չափը	33,853,655,018

Նշումներ՝

Ֆինանսական հաշվետվություններն ու ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտն իրականացնող անձի (աուդիտորի) եզրակացությունը՝ 33 էջերից:
 էջերի քանակը

Հիմնադրամի տնօրեն _____

ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ _____

ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՋԱՐԳԱՅՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

Երևան
2024

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամի ղեկավարությանը

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամի ("ՀՏՁՀ" կամ "Հիմնադրամ") ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, կապիտալում փոփոխությունների, և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում ՀՏՁՀ-ի ֆինանսական վիճակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի և Երաշխավորման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ԱՌՄՄԽ) կողմից հրապարակված Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս հաշվետվության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում:

Մենք անկախ ենք ՀՏՁՀ-ից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված *Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք)* և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՄԷՄԽ կանոնների:

Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման լիազոր անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

ՀՏՁՀ-ի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Հիմնադրամը լուծարելու կամ Հիմնադրամի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման լիազոր անձիք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, գեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում,
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՑԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Մնթ.	31.12.2023 ԱՄՆ դոլար	31.12.2022 ԱՄՆ դոլար
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	3	329,360	93,238
Մտացվելիք ֆոնդեր	4	171,491,510	250,880,321
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		<u>171,820,870</u>	<u>250,973,559</u>
Ընթացիկ ակտիվներ			
Կանխավճարներ	5	28,999,263	15,856,398
Դրամական միջոցներ	6	12,832,970	18,821,038
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		<u>41,832,233</u>	<u>34,677,436</u>
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		<u>213,653,103</u>	<u>285,650,995</u>
ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Կապիտալ			
Հիմնադիրների ներդրումներ	7	151,631	151,631
Կուտակված հավելուրդ / (պակասուրդ)		1,399,891	1,542,907
Ընդամենը կապիտալ		<u>1,551,522</u>	<u>1,694,538</u>
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Շնորհներ կառավարությունից	8	202,311,535	275,230,755
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		<u>202,311,535</u>	<u>275,230,755</u>
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կրեդիտորական պարտքեր	9	9,790,046	8,725,702
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		<u>9,790,046</u>	<u>8,725,702</u>
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		<u>213,653,103</u>	<u>285,650,995</u>

Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի ղեկավարության կողմից 2024թ. հունիսի 28-ին: Կից ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասն են:

Սարգիս Բաղինյան
Գործադիր տնօրեն

Իրազմի Եսեբազյան
Կառավար Ֆինանսիստ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՑՈՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
 Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

	Ծնթ.	2023 ԱՄՆ դոլար	2022 ԱՄՆ դոլար
Ծրագրային ծախսեր	10	(86,731,105)	(65,174,725)
Եկամուտ շնորհներից	8	86,731,105	65,174,725
Այլ եկամուտ, զուտ		554,611	218,923
Օգուտ/(կորուստ) փոխարժեքային տարբերությունից, զուտ		(697,627)	1,123,146
Տարվա արդյունք մինչև հարկումը		(143,016)	1,342,069
Շահութահարկ		-	-
Տարվա արդյունք		(143,016)	1,342,069
Այլ համապարփակ եկամուտ		-	-
Տարվա համապարփակ արդյունք		(143,016)	1,342,069

Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի ղեկավարության կողմից 2024թ. հունիսի 28-ին: Կից ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասն են:

Սարգիս Բաղինյան
 Գործադիր տնօրեն

Կարինե Շահբազյան
 Գլխավոր ֆինանսիստ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՋԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

	Հիմնադիրների ներդրումներ ԱՄՆ դոլար	Կուտակված հավելորդ /(դեֆիցիտ) ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը ԱՄՆ դոլար
Առ 1 հունվարի 2022թ.	151,631	200,838	352,469
Տարվա արդյունք	-	1,342,069	1,342,069
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	151,631	1,542,907	1,694,538
Տարվա արդյունք	-	(143,016)	(143,016)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	151,631	1,399,891	1,551,522

Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի ղեկավարության կողմից 2024թ. հունիսի 28-ին: Կից ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասն են:

Սարգիս Բաղինյան
Գործադիր տնօրեն

Կարինե Շահբազյան

Գլխավոր ֆինանսիստ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

	2023	2022
	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Սաացված/(վերադարձված) ֆոնդեր		
ՍԱԲԾ (SSIP)	28,795,637	13,620,263
ԶՌՀԿ (IWRM)	13,902,451	1,436,105
ՏՏԵԶ (LEID)	13,228,326	3,942,480
ՈՀԱԾ (ISMP)	12,253,126	7,841,612
ՄՆՏԶ ԼՖ (SILD AF)	9,954,973	2,345,500
ՀԵԾ-II Փուլ 2, 3 (CIP II-P2,P3)	8,233,877	10,055,466
Վեդի (VEDI)	961,343	9,254,226
ԵԶԲԾ (YWIP)	3,472,151	231,538
USAID	630,932	-
ՄՆՏԶ (SILD)	21,258	3,368,132
USAID	-	1,566,775
Այլ	1,475,008	2,173,919
	92,929,082	55,836,016
Օրագրային ծախսեր		
ՍԱԲԾ (SSIP)	(31,251,337)	(19,145,849)
ԶՌՀԿ (IWRM)	(13,900,794)	(1,486,227)
ՏՏԵԶ (LEID)	(13,037,025)	(4,840,170)
ՈՀԱԾ (ISMP)	(10,256,167)	(8,665,812)
ՄՆՏԶ ԼՖ (SILD AF)	(9,870,442)	(1,366,415)
ՀԵԾ-II Փուլ 2, 3 (CIP II-P2,P3)	(9,452,038)	(8,832,279)
Վեդի (VEDI)	(5,326,472)	(8,887,947)
ԵԶԲԾ (YWIP)	(3,867,141)	(323,942)
USAID Grant	(572,248)	-
ՄՆՏԶ (SILD)	(357,817)	(4,690,246)
USAID	-	(1,814,816)
Այլ	(1,092,508)	(1,619,037)
	(98,983,989)	(61,672,740)
Այլ գործառնական դրամական միջոցների հոսքեր, զուտ	(292)	22,947
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	(6,055,199)	(5,813,777)
Փոխարժեքային տարբերություններ	67,131	566,798
Դրամական միջոցների զուտ հոսք	(5,988,068)	(5,246,979)
Դրամական միջոցների մնացորդը տարեսկզբին	18,821,038	24,068,017
Դրամական միջոցների մնացորդը տարեվերջին	12,832,970	18,821,038

Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի ղեկավարության կողմից 2024թ. հունիսի 28-ին: Կից ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասն են:

Սարգիս Բաղինյան
 Գործադիր տնօրեն

Կարինե Ծանրոսյան
 Գլխավոր ֆինանսիստ

Բովանդակություն

1.	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	11
2.	ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄՓՈՓ	14
3.	ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ	19
4.	ՍՏԱՑՎԵԼԻՔ ՖՈՆԴԵՐ	21
5.	ԿԱՆԽԱՎՃԱՐՆԵՐ	26
6.	ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ	26
7.	ՀԻՄՆԱԳԻՐՆԵՐԻ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐ	27
8.	ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՉՆԵՐ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԻՑ	28
9.	ԿՐԵԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ	29
10.	ԾՐԱԳՐԱՑԻՆ ԾԱԽՍԵՐ	30
11.	ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ ԸՍՏ ԾՐԱԳՐԵՐԻ	31
12.	ՀԱՐԿԵՐ	33
13.	ԴԱՏԱԿԱՆ ՀԱՅՑԵՐ	33
14.	ՖՀՄՍ 13 ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔԻ ՉԱՓՄԱՆ ԲԱՑԱՀԱՅՏՈՒՄՆԵՐ	33

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1 Հիմնադրամը և գործունեությունը

Հայաստանի Տարածքային Ձարգացման Հիմնադրամը (ՀՏՁՀ-ը կամ Հիմնադրամ) Հայաստանի Սոցիալական Ներդրումների Հիմնադրամի (ՀՄՆՀ) իրավահաջորդն է 2015թ.-ից սկսած: ՀՏՁՀ-ն 04.08.2015թ.-ից գործունեությունը շարունակում է նոր կանոնադրության հիման վրա՝ շարունակելով ՀՄՆՀ-ի բնականոն գործունեությունը:

ՀՄՆՀ-ն ստեղծվել է 11.04.2000թ. միակ հիմնադիր ՀՀ Կառավարության № 162 որոշման համաձայն՝ որպես անկախ, շահույթ չհետապնդող կազմակերպություն՝ համայնքներում փոքրածավալ ենթակառուցվածքների վերականգնմանը և կենսամակարդակի բարելավմանը աջակցելու նպատակով: ՀՄՆՀ-ն գրանցվել է 2000թ. սեպտեմբերի 13-ին ՀՀ Արդարադատության նախարարության № 988 հրամանի համաձայն:

ՀՏՁՀ-ի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0037, Ուլնեցու 31:

ՀՏՁՀ-ն իրականացրել է մի շարք հիմնական ծրագրեր՝ ՀՄՆՀ I, ՀՄՆՀ II, ՀՄՆՀ III, ՄՆՏՁ, ՄԱԲԾ և ՏՏԵՁ, որոնք ուղղված են.

- բնակչության բարեկեցության մակարդակի բարձրացմանը՝ սոցիալական և տնտեսական ենթակառուցվածքների և հանրային ծառայությունների, աշխատանքի, ներդրումային գործունեության որակի և հասանելիության բարելավման միջոցով,
- ՀՀ-ի տարածաշրջանների ինստիտուցիոնալ և ֆինանսական հզորացմանը:

Ծրագրերը ֆինանսավորվում են ՀՀ Կառավարության կողմից՝ հիմնականում միջազգային դոնորներից ստացված ֆոնդերի միջոցներով: Զարգացման Միջազգային Ընկերակցությունը (ՉՄԸ, IDA), Վերակառուցման և Ձարգացման Միջազգային Բանկը (ՎՁՄԲ, IBRD) և Ասիական Ձարգացման Բանկը (ԱՁԲ, ADB) հանդիսանում են ամենախոշոր դոնորները, ինչպես նաև համաֆինանսավորվել են ՀՀ Կառավարության, տեղական համայնքների ու այլ հովանավորների կողմից:

1.2 ՋՏՄԻԳ-ի միացում

Համաձայն ՀՀ կառավարության 28.02.2019թ.-ի N 170-Ն և 26.12.2019թ.-ի N 1966-N որոշումների, 2020թ.-ի սկզբից Հիմնադրամին է միացվել ՀՀ Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության Ջրային կոմիտեի «Ջրային տնտեսության ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» պետական հիմնարկի (ՋՏՄԻԳ) գործունեությունը:

ՋՏՄԻԳ-ի նախկին գործունեությունը շարունակվում է իրականացվել ամբողջությամբ, այդ թվում իր աշխատակազմի և ռեսուրսների միջոցով, որոնք միացվել են ՀՏՁՀ-ին մասնաճյուղի կարգավիճակով:

Համաձայն ՀՏՁՀ հոգաբարձուների խորհրդի 2023 թվականի օգոստոսի 25-ին կայացած նիստի արձանագրության հաստատվել է ՀՏՁՀ նոր կառուցվածքը, և որոշում է կայացվել դադարեցնել ՀՏՁՀ «Ջրային տնտեսության ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» մասնաճյուղի գործունեությունը և հանձնարարվել ՀՏՁՀ-ին ջրային ոլորտի ծրագրերի իրականացումը:

Ջրային ոլորտի հիմնական գործունեության ուղղություններն են.

- Վեղու ջրամբարի և որոգման համակարգի կառուցումը,

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՑԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

- Ոռոգման համակարգերի արդիականացումը,
- Ախուրյան գետի ջրային ռեսուրսների ինտեգրված կառավարումը,
- Երևանի ջրամատակարարման համակարգի բարելավումը,
- «Համայնքային ենթակառուցվածքների II ծրագիր, փուլ 3 - Հայաստանի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ենթակառուցվածք» ծրագրի իրականացումը:

Ջրային ոլորտի ծրագրերը ֆինանսավորվում են ՀՀ Կառավարության կողմից՝ հիմնականում միջազգային դոնորներից ստացված ֆոնդերի միջոցներով: Եվրասիական զարգացման բանկը (ԵԶԲ, EDB), Զարգացման ֆրանսիական գործակալությունը (ԶՖԳ, AFD), Եվրոպական ներդրումային բանկը (ԵՆԲ, EIB), Վերակառուցման վարկերի բանկը (ՎՎԲ, KfW) հանդիսանում են ամենախոշոր դոնորները: Ծրագրերը համաֆինանսավորվել են ՀՀ Կառավարության և տեղական համայնքների կողմից:

1.3. Իրականացվող ծրագրեր

31.12.2023թ.-ին ավարտվող տարում, ՀՏԶ2-ն իրականացրել է հետևյալ հիմնական ծրագրերը.

- **ՄԱՏԶ ԼՖ (SILD AF)**– «Սոցիալական ներդրումների եւ տեղական զարգացման նախագծի լրացուցիչ ֆինանսավորում»՝ Հայաստանի Հանրապետության եւ IBRD-ի միջև 2020 թվականի ապրիլի 21-ի թիվ 9060-AM վարկային համաձայնագրի ֆինանսավորմամբ՝ 17,900,000 EUR գումարի չափով: Ծրագրի նպատակն է բարելավել համայնքային եւ միջհամայնքային ենթակառուցվածքների որակը, օգտագործումը և հասանելիությունը: Ծրագիրն ուժի մեջ է մտել 08.12.2020թ.-ին: Վարկի թիվ 9060-AM ֆինանսավորման փակման ամսաթիվը սահմանվում է 2025թ. մայիսի 31-ին:
- **ՍԱԲԾ (SSIP)** - “Սեյսմիկ անվտանգության բարելավման Ծրագիր”, որը ֆինանսավորվում է ԱԶԲ-ի և ՀՀ-ի միջև 19.10.2015թ. կնքված ADB Loan Number 3284-ARM վարկային համաձայնագրով՝ 83,600,000 USD գումարի չափով: Ծրագրի նպատակն է կառուցել երկրաշարժադիմացկուն դպրոցներ և բարելավել բնական աղետներին արձագանքումը: ՍԱԲԾ ծրագրի ավարտը սահմանված է 31.05.2026թ.-ը:
- **ՏՏԵԶ (LEID)** - “Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքների զարգացման” Ծրագիր, որը ֆինանսավորվում է ՎԶՄԲ-ի և ՀՀ-ի միջև 23.02.2016թ. կնքված IBRD Loan Number 8572-AM վարկային համաձայնագրով՝ 55,000,000 USD գումարի չափով: Ծրագրի նպատակն է Հայաստանի ընտրված մարզերում (Կոտայք, Վայոց Ձոր, Սյունիք, Լոռի, Արմավիր, Արարատ) տեղական տնտեսության մեջ զբոսաշրջության ավելի մեծ մասնակցության համար ենթակառուցվածքային ծառայությունների և ինստիտուցիոնալ կարողությունների բարելավումը: Մասնավորապես, Ծրագիրը աջակցում է քիզնես և ներդրումային միջավայրին՝ Փոքր և Միջին Ձեռնարկություններ (ՓՄՁ) ստեղծման, աճի, նորարարությունների համար: Ծրագիրն ուժի մեջ է մտել 29.12.2016թ.-ին: Ծրագրի հետ կապված աշխատանքները սկսվել են 21.04.2017թ.-ից: ՎԶՄԲ Վարկային համաձայնագիր 8572-AM վարկի ֆինանսավորման ավարտը սահմանված է 31.12.2024թ.-ը:
- **USAID** – “Տեղական կառավարման և ապակենտրոնացման բարեփոխումների” Ծրագիր, որը ֆինանսավորվում է ԱՄՆ-ի Միջազգային Զարգացման Գործակալության (USAID) և ՀՀ Կառավարության միջև կնքված պայմանագրի՝ 7,980,000 USD գումարի չափով, որից ԱՄՆ ՄԶԳ կողմից 6,000,000 ԱՄՆ դոլար, իսկ ՀՀ Կառավարության ներդրումը 1,980,000 ԱՄՆ դոլար: Ծրագրի նպատակն է խոշորացված համայնքների, համայնքների ավագանիների և համայնքապետարանների կարևորագույն համակարգերի և

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՋԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

կարողությունների զարգացումը: Ծրագրի մեկնարկել 2022թ. դեկտեմբերի 1-ին և նախատեսվում է ավարտին հասցնել 2027թ. նոյեմբերի 30-ին:

- **ՈՀԱՄ (ISMP)** - Եվրասիական զարգացման բանկի (EDB) աջակցությամբ իրականացվող ոռոգման համակարգերի զարգացման ծրագիրն իրականացվում է 16.10.2015թ. ստորագրված վարկային համաձայնագրի շրջանակներում, որն ուժի մեջ է մտել 2016թ. հունիսի 10-ին: Ծրագրի նպատակն է Ոռոգման ծառայությունների հասանելիության և մատչելիության ապահովում, այդ թվում մեխանիկական ոռոգման փոխարինում ինքնահոսով, մայր ել երկրորդ կարգի ջրանցքների վերականգնում, ներտնտեսային ոռոգման ցանցերի վերականգնման և կառուցման աշխատանքներ, հիմնանորոգվող ցանցերի երկարությունը՝ 344,32 կմ, նոր կառուցվող ոռոգման ցանցերի երկարությունը՝ 67,18 կմ: Ծրագրի փակման ամսաթիվը վերանայվել և երկարաձգվել է մինչև 30.06.2025թ.
- **Վեդի (VEDI)** - Ջարգացման ֆրանսիական գործակալության (AFD) աջակցությամբ իրականացվող Վեդու ջրամբարի և ոռոգման համակարգի կառուցման ծրագիրն իրականացվում է 26.01.2016թ. ստորագրված վարկային համաձայնագրի շրջանակներում, որն ուժի մեջ է մտել 2016թ. մայիսի 12-ին: Ծրագրի նպատակն է Վեդիի ջրամբարի/պատվարի և օժանդակ կառուցվածքների, ջրառ հանգույցների, ջրի փոխադրող և ոռոգման համակարգի, ինչպես նաև ջրամբարից ոռոգման ենթակա հողատարածքների ոռոգման ներտնտեսային ցանցի կառուցում, որի արդյունքում ակնկալվում է Վեդի և Խոսրով գետերի վրա ջրառի ջրաթափ կառույցը և ջրի փոխադրող համակարգի կառուցում՝ 10,6 կմ, ոռոգման համակարգի կառուցում՝ 36,2 կմ, ոռոգման ներտնտեսային ցանցի վերանորոգում՝ 60 կմ և ջրամբարի պատվարի կառուցում՝ 80 մ: Ծրագրի փակման ամսաթիվը վերանայվել և երկարաձգվել է մինչև 2025թ. մարտի 31-ը:
- **ՋՌՀԿ (TWRM)** - Վերակառուցման վարկերի բանկի (KfW) աջակցությամբ իրականացվող «Ջրային ռեսուրսների համալիր կառավարում (ՋՌՀԿ)/Ախտորյան գետ, փուլ 1» BMZ-No. 2014.67.950 ծրագիրն իրականացվում է 19.12.2014թ. ստորագրված վարկային համաձայնագրի շրջանակներում, որն ուժի մեջ է մտել 29.06.2015թ.: Ծրագրի նպատակն է Կապսի ջրամբարի կառուցում, կառուցվող պատվարի բարձրություն - 30 մ: Ծրագրի փակման և վարկային միջոցների մասհանման վերջնաժամկետը 30.06.2024թ.: Նախատեսվում է ծրագրի վերջնաժամկետը երկարացնել:
- **ՀԵՄ-II Փուլ 2, 3 (CIP II-P2,P3)** - «Համայնքային ենթակառուցվածքների II ծրագիր, փուլ 3 - Հայաստանի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ենթակառուցվածք» BMZ N 2013 66 343 ծրագիր: Ծրագրի նպատակն է 11 քաղաքների և 41 գյուղական բնակավայրերի ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի հատվածների հրատապ (մասնակի) վերականգնման աշխատանքների և 560 գյուղական բնակավայրերից ընտրված որոշ համայնքների ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի հատվածների հրատապ վերականգնման աշխատանքների իրականացում: Իրականացվում է Վերակառուցման վարկերի բանկի աջակցությամբ 27.12.2013թ. կնքված վարկային համաձայնագրի շրջանակներում, որն ուժի մեջ է մտել 21.06.2014թ., Եվրոպական ներդրումային բանկի աջակցությամբ, որն ուժի մեջ է մտել 27.06.2014թ., ինչպես նաև Վերակառուցման վարկերի բանկի և Եվրամիության հարևանության գործիքի (ԵՄ ՀՆԳ) աջակցությամբ 14.05.2014թ. կնքված ֆինանսավորման համաձայնագրի շրջանակներում, որն ուժի մեջ է մտել 21.06.2014թ.: Վարկային միջոցների մասհանման վերջնաժամկետը վերանայվել և երկարաձգվել է մինչև 30.12.2025:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

- **ԵԶԲԾ (YWIP)** - Երևանի ջրամատակարարման բարելավման ծրագիր, որն իրականացվում է Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի (ՎՋԵԲ), Եվրոպական ներդրումային բանկի (EIB) և ԵՄ Հարևանության ներդրումային ծրագրի (EU NIF) աջակցությամբ: EIB ֆինանսական պայմանագիրը ստորագրվել է 27.06.2014թ.-ին և ուժի մեջ է մտել 05.02.2015թ.: Ավարտման ամսաթիվը երկարաձգվել է մինչև 2025թ. դեկտեմբերի 23-ը: ԵՄ NIF ֆինանսավորման համաձայնագիրը ստորագրվել է 06.08.2014-ին և ուժի մեջ է մտել 04.11.2014-ին: Ավարտման ամսաթիվը 31.12.2025թ.:

2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ

2.1 Պատրաստման հիմունքները

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների Խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ-ներ) պահանջների համաձայն:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն՝ ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

ա) Նոր և փոփոխված ստանդարտներ ու մեկնաբանություններ

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտները նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա.

- Մեկ գործարքից առաջացած ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություններ)
- ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» և ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» փոփոխություններ
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում (ՀՀՄՍ 1-ի և ՖՀՄՍ վերաբերյալ գործնական առաջարկներ 2-ի փոփոխություններ)
- Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՍ 8-ի փոփոխություններ)

բ) Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող ՖՀՄՍ-ների նոր ստանդարտներ և փոփոխություններ

Ստորև ներկայացված նոր ստանդարտները, մեկնաբանությունները և փոփոխությունները, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել, նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Հիմնադրամի հետագա ֆինանսական հաշվետվությունների վրա.

- Վաճառքի և վարձակալության վերադարձի պարտավորություն (Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում Վարձակալություն),
- Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասերի (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ)
- Քովեկանտներով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՍ 1-ի Փոփոխություններ, Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում)

- Մատակարարների ֆինանսական պայմանավորվածություններ (Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ի, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն և ՀՀՄՍ 7 Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումներ):

2.2 Զափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

ՀՏՁԶ-ի ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ ՀՀ դրամը: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը ԱՄՆ դոլարն է (USD):

2.4 Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Հիմնադրամը գնահատումներն ու դատողությունները մշտապես վերանայվում են՝ հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպես նաև ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ ողջամիտ ակնկալիքների վրա: Այդուհանդերձ, փաստացի փորձը կարող է տարբերվել կատարված գնահատումներից և ենթադրություններից:

Հաշվետու տարում առկա չեն գնահատումները և ենթադրությունները, որոնք պարունակում են զգալի ռիսկ, որոնք կարող են հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումների պատճառ հանդիսանալ:

Իրական արժեքի չափում

Մի շարք ակտիվներ և պարտավորություններ պահանջվում է չափել իրական արժեքով և/կամ բացահայտել դրանց իրական արժեքը Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հիմնադրամի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափման համար հնարավորինս օգտագործվում են շուկայական դիտելի ելակետային տվյալներ: Իրական արժեքի չափման համար օգտագործվող ելակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող տվյալները դիտելի («իրական արժեքի հիերարխիա»):

- Մակարդակ 1. Նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճգրտված)
- Մակարդակ 2. Ուղղակի կամ անուղղակիորեն դիտելի ելակետային տվյալներ՝ բացառությամբ 1-ին մակարդակում ներառվող գնանշվող գներից
- Մակարդակ 3. Ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ (այսինքն՝ հիմնված չեն շուկայական տվյալների վրա)

Ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը վերոնշյալ մակարդակներում հիմնվում է ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալների վրա, որոնք ունեն զգալի ազդեցություն իրական արժեքի չափման վրա: Տեղափոխությունը մի մակարդակից մյուսը ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն տեղի է ունենում:

2.5 Ֆինանսական գործիքներ - Ռիսկերի կառավարում

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

Իր գործունեության արդյունքում Հիմնադրամը կարող է ենթարկվել հետևյալ ֆինանսական ռիսկերին՝

- Պարտքային ռիսկ
- Իրացվելիության ռիսկ:

Հիմնադրամը կարող է ենթարկվել իր կողմից ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող ռիսկերի, ինչպես բնորոշ է մյուս բոլոր ձեռնարկատիրական գործունեություններին: Սույն ծանոթագրությունում ներկայացված են Հիմնադրամի նպատակները, քաղաքականությունը, ռիսկերի կառավարման գործընթացները և դրանց չափման մեթոդները: Սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված է քանակական տեղեկատվություն վերոնշյալ ռիսկերի վերաբերյալ:

Ֆինանսական գործիքներից առաջացող ռիսկերի, Հիմնադրամի նպատակների, քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման գործընթացների և դրանց չափման մեթոդների հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջանների համեմատ էական փոփոխություններ չեն գրանցվել (եթե այլ բան սահմանված չէ):

(ա) Հիմնական ֆինանսական գործիքներ

Հիմնադրամի հիմնական ֆինանսական գործիքները, որոնցից առաջանում են ռիսկեր, ներկայացված են ստորև.

- Ստացվելիք ֆոնդեր,
- Դրամական միջոցներ,
- Կրեդիտորական պարտքեր:

(բ) Ֆինանսական գործիքներ ըստ կատեգորիաների

<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>	<u>Ամբողջացված արժեքով չափվող</u>	
	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար
Ստացվելիք ֆոնդեր	171,491,510	250,880,321
Դրամական միջոցներ	12,832,970	18,821,038
	184,324,480	269,701,359

<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>	<u>Ամբողջացված արժեքով չափվող</u>	
	2023թ.	2022թ.
	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար
Կրեդիտորական պարտքեր	9,790,046	8,725,702
	9,790,046	8,725,702

(գ) Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են ստացվելիք ֆոնդերը, դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, կրեդիտորական պարտքեր:

Դրամական միջոցների, ստացվելիք ֆոնդերի և դրանց համարժեքների, կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը հավասարվում է իրական արժեքին դրանց կարճաժամկետ բնույթի հետևանքով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՑԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

Հավելված Ա-ում ներկայացված են իրական արժեքի հիերարխիայի, գնահատման մեթոդների և իրական արժեքի որոշման հետ կապված նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալների մանրամասներ, որոնք ընդգրկված են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում:

Շնորհալուր նպատակներ, քաղաքականություն և գործընթացներ

Հիմնադրամի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումն իրականացվում է հոգաբարձուների խորհրդի կողմից:

Հոգաբարձուների խորհրդի նպատակն է սահմանել քաղաքականություն, որը հնարավորինս կնվազեցնի ռիսկը՝ հնարավորինս բացառելու Հիմնադրամի արդյունավետ գործունեությանը խանգարող հանգամանքների առաջացումը: Այդ քաղաքականության մանրամասները ներկայացված են ստորև.

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնասների ռիսկ է՝ պայմանավորված հաճախորդի կամ ֆինանսական գործիքի կողմերի պայմանագրային պարտականությունների չկատարմամբ: Հիմնադրամը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի, որը հիմնականում առաջանում է բանկերում պահվող դրամական միջոցներից:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է Հիմնադրամի ֆինանսական ծախսերից և պարտքային գործիքների հիմնական գումարների մարումներից: Իրացվելիության ռիսկը կապված է Հիմնադրամի՝ ֆինանսական պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու հետ կապված դժվարությունների հետ:

Համաձայն Հիմնադրամի քաղաքականության՝ Հիմնադրամը պետք է ունենա պարտավորությունների մարման համար բավարար դրամական միջոցներ: Այս առումով այն ձգտում է պահպանել բավարար դրամական միջոցներ, որպեսզի կարողանա մարել սահմանված պարտավորությունները:

Ստորև ներկայացված են Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունների (չզեղչված պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր) մարման պայմանագրային ժամկետները:

	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավել ԱՄՆ դոլար
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար
Կրեդիտորական պարտքեր	742,495	-	63,563	8,983,988	-
	<u>742,495</u>	<u>-</u>	<u>63,563</u>	<u>8,983,988</u>	<u>-</u>
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար
Կրեդիտորական պարտքեր	1,343,065	-	2,729,212	4,653,425	-
	<u>1,343,065</u>	<u>-</u>	<u>2,729,212</u>	<u>4,653,425</u>	<u>-</u>

2.6 Գործարքներ արտարժույթով

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

Արտարժույթը ՀՏՁՀ-ի ֆունկցիոնալ արժույթից տարբերվող արժույթն է:
 Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Որպես փոխարժեք ընդունվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժութային շուկայում արտարժույթի նկատմամբ ֆունկցիոնալ արժույթի միջին փոխարժեքը:
 ՀՏՁՀ-ի բանկային հաշիվները վարվում, իսկ գործարքներն իրականացվում են ԱՄՆ դոլարով (USD), Եվրոյով (EUR) և ՀՀ դրամով (AMD): ՀՀ դրամով և Եվրոյով արտահայտված գործարքները փոխարկվում են ԱՄՆ դոլարի ՀՀ Կենտրոնական բանկի սահմանած միջին փոխարժեքով:

ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված USD միջին փոխարժեքները EUR-ի և AMD-ի նկատմամբ հետևյալն են.

	31.12.2023թ. դրությամբ	31.12.2022թ. դրությամբ
AMD	404,79	393,57
EUR	1,1065	1,067

	2023թ. միջին փոխարժեք	2022թ. միջին փոխարժեք
AMD	392,54	434,86
EUR	1,082	1,057

2.7 Դրամաշնորհներ կառավարությունից

Կառավարությունից ստացված դրամաշնորհները, որոնք որոշակի պայմաններով տրվում են ՀՏՁՀ կանոնադրական գործունեության իրականացման նպատակով, ճանաչվում են իրենց իրական արժեքով, երբ կա հիմնավորված երաշխիք, որ.

- ա) ՀՏՁՀ-ն կատարելու է դրամաշնորհներին հարակից պայմանները, և
- բ) դրամաշնորհներն ստացվելու են:

Հիմնական միջոցների ձեռքբերմանը վերաբերող դրամաշնորհները հետաձգվում են և ճանաչվում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ծախսերին վերաբերող դրամաշնորհները հետաձգվում են և ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակաշրջաններում, որոնց ընթացքում դրանք փոխհատուցում են այն ծախսումները, որոնց համար ստացվել են:

2.8 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները՝ ըստ անհրաժեշտության: Ընթացիկ վերանորոգումները և պահպանման ծախսերը ծախսագրվում են նրանց կատարման պահին: Հիմնական միջոցների բաղկացուցիչների փոխարինման ծախսերը կապիտալացվում են, իսկ փոխարինված բաղկացուցիչները ապաճանաչվում են:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ կիրառելով մաշվածության հետևյալ տարեկան տոկոսաչափերը՝

Մեքենասարքավորումներ	15%-30%
Տրանսպորտային միջոցներ	12%-20%

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

Գրասենյակային գույք

12%-20%

2.9. Դրամական միջոցներ

Դրամական միջոցները բաղկացած են բանկային հաշիվների մնացորդներից:

2.10. Կանխավճարներ

Կանխավճարները հաշվառվում են՝ արժեքից հանելով արժեզրկումից կորուստները: Եթե կա հայտանիշ, որ կանխավճարի հետ կապված ակտիվը, ապրանքը կամ ծառայությունը չեն ստացվելու, կանխավճարի հաշվեկշռային արժեքը համապատասխանաբար դուրս է գրվում, իսկ դրա համապատասխան արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

3. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցներն իրենցից ներկայացնում են ակտիվներ, որոնք ձեռք են բերվել ծրագրերի շրջանակներում ՀՏԶՀ-ում օգտագործման համար:

	<i>Տրանսպորտային միջոցներ</i>	<i>Մարքավորումներ</i>	<i>Գրասենյակային գույք և այլն</i>	<i>Ընդամենը</i>
	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար
Առ 1 հունվարի 2022թ.	152,471	434,115	26,812	613,398
Չեղբերումներ	-	44,970	975	45,945
Դուրսգրումներ	(21,655)	-	-	(21,655)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	130,816	479,085	27,787	637,688
Չեղբերումներ	246,601	46,525	6,333	299,459
Դուրսգրումներ	-	-	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	377,417	525,610	34,120	937,146
Տարեկան մաշվածության ծախս				
Առ 1 հունվարի 2022թ.	87,096	417,014	16,341	520,451
Տարեկան ծախս	17,660	13,897	6,925	38,482
Դուրսգրումներ	(14,482)	-	-	(14,482)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	90,274	430,911	23,265	544,450
Տարեկան ծախս	41,960	18,975	2,402	63,337
Դուրսգրումներ	-	-	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	132,234	449,886	25,667	607,787
Հաշվեկշռային արժեք				
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	34,745	56,045	2,448	93,238
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	245,183	75,724	8,453	329,360

(ա) 31.12.2023թ. դրությամբ 238,121 ԱՄՆ դոլար (31.12.2022թ.՝ 397,166 ԱՄՆ դոլար) սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներն ամբողջությամբ մաշված են:

(բ) Հիմնադրամը իր գործունեությունը իրականացնում է պետության կողմից անհատույց տրամադրված՝ Երևան, Ուլնեցու 31, 5-րդ և 6-րդ հարկ՝ ընդհանուր 1,456.8 քմ, տարածքում: Նշված տարածքի հաշվառումը իրականացնում է «Պետական շնորհների հաշվառում և պետական օգնության բացահայտում» ՀՀՄՍ 20-ի «կապիտալ» մոտեցման հիման վրա՝ զուտ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՋԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

մոտեցումով, որի համաձայն շնորհը ճանաչվում է շահույթից կամ վնասից դուրս, ինչպես նաև այդ ստացված շնորհի գծով ակտիվներ կամ պարտավորություններ չեն ճանաչվում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

4. Ստացվելիք ֆոնդեր

Իրենցից ներկայացնում են ՀՏՁՀ ծրագրերի իրականացման համար ստացվելիք ֆոնդերը.

Ծրագիր	Ծնթ.	31.12.2023	31.12.2022
		ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար
ՄՆՏԶ ԼՖ (SILD AF)	4.1.	14,925,964	24,220,326
ՄՆՏԶ (SILD)		-	30,442
ՍԱԲԾ (SSIP)	4.2	10,182,229	38,844,405
ՏՏԵԶ (LEID)	4.3	23,072,362	36,300,687
USAID	4.4	442,468	442,467
USAID-1	4.4.ա	7,349,068	-
ՈՀԱԾ (ISMP)	4.5	1,052,045	13,305,171
Վեդի (VEDI)	4.6	6,790,061	7,491,886
ԶՌՀՎ (IWRM)	4.7	55,155,257	67,245,167
ՀԵՄ-II Փուլ 2, 3 (CIP II-P2,P3)	4.8	44,458,705	51,051,942
ԵԶԲԾ (YWIP)	4.9	8,063,351	11,937,860
Այլ		-	9,968
		171,491,510	250,880,321

4.1. ՄՆՏԶ ԼՖ (SILD AF)

IBRD Վարկ N 9060-AM *ընդհանուր ֆինանսավորումը կազմում է 17,900,000 եվրո: վճարման արժույթը Եվրո*

	IBRD 9060-AM	ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորում	Համայնքի ներդրում	Դոնոր	Ընդամենը
	ԱՄՆ դոլար համարժեք	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար
Առ 31.12.2022	17,978,585	6,030,902	210,839	-	24,220,326
Շեղում	-	-	-	-	-
Վերազնահատում	502,278	161,904	(3,571)	-	660,611
Ստացված	(6,871,237)	(2,591,482)	(492,254)	-	(9,954,973)
Առ 31.12.2023	11,609,626	3,601,324	(284,986)	-	14,925,964

Ֆինանսավորմանը շարժը՝ հիմքային արժույթով՝ եվրոյով, հետևյալն է.

	IBRD 9060-AM	ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորում	Համայնքի ներդրում	Դոնոր	Ընդամենը
	ԵՎՐՈ	ԵՎՐՈ	ԵՎՐՈ	ԵՎՐՈ	ԵՎՐՈ
Առ 31.12.2022	16,844,812	5,650,578	197,543	-	22,692,933
Շեղում	-	-	-	-	-
Ստացված	(6,352,603)	(2,395,879)	(455,099)	-	(9,203,581)
Առ 31.12.2023	10,492,209	3,254,699	(257,556)	-	13,489,352

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՋԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

4.2 ՄԱԲԾ (SSIP)

ADB Վարկ 3284-ARM ընդհանուր ֆինանսավորումը կազմում է 63,259,000 SDR; վճարման արժույթը ԱՄՆ դոլար է:

	ADB Loan 3284-ARM ԱՄՆ դոլար	22 Կառավարության համաֆին- սավորում ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը ԱՄՆ դոլար
Առ 31.12.2022թ.	29,663,350	9,181,055	38,844,405
Շնորհված			
Վերագնահատում	133,460		133,460
Ստացված	(17,127,090)	(11,668,546)	(28,795,636)
Առ 31.12.2023թ.	12,669,720	(2,487,491)	10,182,229

4.3 SSEՋ (LEID)

IBRD Վարկ 8572-AM ընդհանուր ֆինանսավորումը կազմում է 42,800,000 ԱՄՆ դոլար; վճարման արժույթը ԱՄՆ դոլար է:

	IBRD 8572- AM ԱՄՆ դոլար	22 Կառավարության համաֆին- սավորում ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը ԱՄՆ դոլար
Առ 31.12.2022թ.	25,635,063	10,665,624	36,300,687
Շնորհված			
Ստացված	(10,617,923)	(2,610,402)	(13,228,325)
Առ 31.12.2023թ.	15,017,140	8,055,222	23,072,362

4.4 USAID

USAID ընդհանուր ֆինանսավորումը կազմում է 8,600,000 ԱՄՆ դոլար; վճարման արժույթը ԱՄՆ դոլար է:

	USAID շնորհ ԱՄՆ դոլար	Համայնքի ներդրում ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը ԱՄՆ դոլար
Առ 31.12.2022թ.	-	442,468	442,468
Շնորհված	-	-	-
Ստացված	-	-	-
Առ 31.12.2023թ.	-	442,468	442,468

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՑԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

4.4.ա USAID-1

USAID ընդհանուր ֆինանսավորումը կազմում է 6,000,000 ԱՄՆ դոլար: վճարման արժույթը ԱՄՆ դոլար է:

	USAID շնորհ ԱՄՆ դոլար	Համայնքի ներդրում ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը ԱՄՆ դոլար
Առ 31.12.2022թ.	-	-	-
Շնորհված	6,000,000	1,980,000	7,980,000
Ստացված	(600,500)	(30,432)	(630,932)
Առ 31.12.2023թ.	5,399,500	1,949,568	7,349,068

4.5. ՈՀԱՄ (ISMP)

ISPM ընդհանուր ֆինանսավորումը կազմում է 40,000,000 ԱՄՆ դոլար: վճարման արժույթը ԱՄՆ դոլար է:

	EDB ԱՄՆ դոլար	ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորում ԱՄՆ դոլար	Համայնքի ներդրում ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը ԱՄՆ դոլար
Առ 31.12.2022թ.	10,251,775	2,835,038	218,358	13,305,171
Շնորհված				
Ստացված	(10,251,775)	(1,946,855)	(54,496)	(12,253,126)
Առ 31.12.2023թ.	-	888,183	163,862	1,052,045

4.6. Վեդի (VEDI)

AFD վարկ No. CAM 1002 01 Y ընդհանուր ֆինանսավորումը կազմում է 75,000,000 եվրո: Վճարման արժույթը եվրո է:

	AFD ԱՄՆ դոլար համարժեք	ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորում ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը ԱՄՆ դոլար
Առ 31.12.2022թ.	5,340,410	2,151,476	7,491,886
Շնորհված	-	-	-
Չեղարկված	(4,018)	-	(4,018)
Վերագնահատում	196,105	67,431	263,536
Ստացված	-	(961,343)	(961,343)
Առ 31.12.2023թ.	5,532,497	1,257,564	6,790,061

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

Ստացվելիք ֆինանսավորման շարժը՝ հիմքային արժույթով, եվրոյով, հետևյալն է.

	AFD Եվրո	ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորում Եվրո	Ընդամենը Եվրո
Առ 31.12.2022թ.	5,003,631	2,015,799	7,019,430
Շնորհված	-	-	-
Չեղարկված	(3,631)	-	(3,631)
Ստացված	-	(879,274)	(879,274)
Առ 31.12.2023թ	5,000,000	1,136,525	6,136,525

4.7. ԶՌՀԿ (TWRM)

KfW Վարկ BMZ-No2014.67.950 ընդհանուր ֆինանսավորումը կազմում է 50,000,000 եվրո, ինչպես նաև 300,000 եվրո դրամաշնորհ: վճարման արժույթը եվրո է:

	KFW ԱՄՆ դոլար համարժեք	ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորում ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը ԱՄՆ դոլար
Առ 31.12.2022թ.	48,752,358	18,492,809	67,245,167
Շնորհված	-	-	-
Վերազնահատում	1,150,584	661,957	1,812,541
Ստացված	(13,243,456)	(658,995)	(13,902,451)
Առ 31.12.2023թ	36,659,486	18,495,771	55,155,257

Ստացվելիք ֆինանսավորումը հիմքային արժույթով՝ եվրոյով, հետևյալն է

	KFW ԵՎՐՈ	ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորում ԵՎՐՈ	Ընդամենը ԵՎՐՈ
Առ 31.12.2022թ.	45,677,916	17,326,608	63,004,524
Շնորհված	-	-	-
Ստացված	(12,546,876)	(611,039)	(13,157,915)
Առ 31.12.2023թ	33,131,040	16,715,569	49,846,609

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

4.8 ՀԵՄ-II Փուլ 2, 3 (CIP II-P2,P3)

KfW վարկ BMZ N 2013 66 343 ընդհանուր ֆինանսավորումը կազմում է 30,000,000 EUR, EIB վարկ FIN 82.043 Separis 2012-0322 ընդհանուր ֆինանսավորումը կազմում է 16,658,267 EUR, EU-NIF Grant IG6 2020 EUR, EU-NIF Grant IG 2020 61 554 ընդհանուր ֆինանսավորումը կազմում է 12,000,000 և KfW վարկ - BMZ N 2009 66 515 ընդհանուր ֆինանսավորումը կազմում է 1,114,165 եվրո: Վճարման արժույթը եվրո է:

	KFW	EU-NIF	EIB	ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորում	Ընդամենը
	ԱՄՆ. դոլարին համարժեք	ԱՄՆ. դոլարին համարժեք	ԱՄՆ. դոլարին համարժեք	ԱՄՆ. դոլար	ԱՄՆ. դոլար
Առ 31.12.2022թ.	20,766,280	12,523,918	8,600,645	9,161,099	51,051,942
Շնորհված	-	-	-	-	-
Վերագնահատում	585,287	458,600	315,825	280,929	1,640,641
Ստացված	(6,074,888)	(27,303)	-	(2,131,687)	(8,233,878)
Առ 31.12.2023թ	15,276,679	12,955,215	8,916,470	7,310,341	44,458,705

Ֆոնդերի շարժը հիմնարկին արժույթով՝ եվրոյով, հետևյալն է.

	KFW	EU-NIF	EIB	ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորում	Ընդամենը
	ԵՎՐՈ	ԵՎՐՈ	ԵՎՐՈ	ԵՎՐՈ	ԵՎՐՈ
Առ 31.12.2022թ.	19,456,708	11,734,130	8,058,267	8,583,379	47,832,484
Շնորհված	-	-	-	-	-
Ստացված	(5,650,397)	(25,843)	-	(1,976,651)	(7,652,891)
Առ 31.12.2023թ	13,806,311	11,708,287	8,058,267	6,606,728	40,179,593

4.9 ԵԶԲԾ (YWIP)

YWIP ընդհանուր ֆինանսավորումը կազմում է 14,000,000 ԱՄՆ. դոլար: ԵՆԲ-ի միջոցներ՝ 7,000,000 ԱՄՆ. դոլար և ԵՄ-ՆԻՖ ֆոնդեր՝ 5,500,000 Եվրո: Վճարման արժույթը ԱՄՆ. դոլար է:

	EIB	EU-NIF	ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորում	Ընդամենը
	ԱՄՆ. դոլար	ԱՄՆ. դոլար	ԱՄՆ. դոլար	ԱՄՆ. դոլար
Առ 31.12.2022թ.	4,700,000	4,700,000	2,537,860	11,937,860
Շնորհված	-	-	537,302	537,302
Չեղարկված	-	(939,660)	-	(939,660)
Ստացված	(699,968)	(1,703,983)	(1,068,200)	(3,472,151)
Առ 31.12.2023թ	4,000,032	2,056,357	2,006,962	8,063,351

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՑԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

5. Կանխավճարներ

	31.12.2023	31.12.2022
	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար
Շինարարական աշխատանքների գծով Այլ	28,983,749	15,777,055
	15,514	79,138
	<u>28,999,263</u>	<u>15,856,398</u>
Կանխավճարները ըստ ծրագրերի		
ՋՌՀԿ (IWRM)	13,698,914	-
ՄԱԲԾ (SSIP)	6,640,607	8,380,280
ՏՏԵԶ (LEID)	2,257,249	1,122,964
ԵԶԲԾ (YWIP)	2,215,364	-
Վեդի (VEDI)	1,271,066	1,242,612
ՀԵԾ-II Փուլ 2, 3 (CIP II-P2,P3)	1,809,961	3,364,454
ՄՆՏԶ ԼՖ (SILD AF)	660,033	-
ՈՀԱՄ (ISMP)	299,143	1,650,961
Այլ ծրագրեր	146,926	95,127
	<u>28,999,263</u>	<u>15,856,398</u>

ա/ Մինչև 20% կանխավճար տրամադրվում է շինարարական աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպություններին՝ համապատասխան բանկային երաշխիքների ստացման դեպքում:

6. Դրամական միջոցներ

	Ծրագիր	Արժույթ	31.12.2023	31.12.2022
			ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար
Նպատակային հաշիվ (EDB)	ՈՀԱՄ (ISMP)	USD	4,114,934	2,044,549
Դեպոզիտային հաշիվ (ADB 3284-ARM)	ՄԱԲԾ (SSIP)	USD	2,357,014	4,543,572
Նպատակային հաշիվ (AFD)	Վեդի (VEDI)	EUR	1,423,949	5,708,089
Նպատակային հաշիվ (IBRD 8572)	ՏՏԵԶ (LEID)	USD	689,007	500,857
Նպատակային հաշիվ (IBRD 9060-AM)	ՄՆՏԶ ԼՖ (SILD AF)	EUR	258,294	188,522
Նպատակային հաշիվ (KFW) Համայնքային համաֆինանսավորում	ՀԵԾ-II Փուլ 2, 3	EUR	212,112	1,381,552
Նպատակային հաշիվ	ՈՀԱՄ (ISMP)	AMD	63,066	133,999
Նպատակային հաշիվ (IBRD 8283-AM)	ԵԶԲԾ (YWIP)	USD	8,308	400,692
	ՄՆՏԶ (SILD)	USD	44	315,199
Այլ հաշիվներ		USD	28,271	19
Այլ հաշիվներ		AMD	<u>3,677,971</u>	<u>3,603,988</u>

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

12,832,970

18,821,038

7. Հիմնադիրների ներդրումներ

ՀՏԶԷ-ի միակ հիմնադիրը ՀՀ Կառավարությունն է: Հիմնադիրը ներդրել է հիմնական միջոցներ՝ 151,631 ԱՄՆ դոլար գնահատված արժեքով: Նշված հիմնական միջոցները 2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամբողջությամբ մաշված են:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԶԻՄՆԱԳՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

8. Դրամաշնորհներ կառավարությունից

ՀՏՁԶ-ի կողմից ծրագրերի իրականացման համար ստացված դրամաշնորհների շարժը հետևյալն է՝

31.12.2023թ. ավարտված տարի	SILD	SILD AF	SSIP	LEID	USAID-1	USAID	ISMIP	VEDI	IWRM	CIP II- P2,P3	YWTP	Այլ	Ընդամենը
	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD
Սկզբնական մնացորդ	603,366	25,381,913	49,815,584	37,568,543	-	433,849	16,620,000	9,828,481	67,245,518	54,455,250	12,338,624	939,627	275,230,755
Ստացված դրամաշնորհներ	-	-	-	-	7,980,000	-	-	-	-	-	(402,358)	980,200	8,557,842
Այլ աճ/ (նվազում)	-	-	-	-	-	-	-	(4,018)	-	-	-	-	(4,018)
Վերագնահատում	(9,183)	717,895	133,435	(54)	-	1	13,692	237,174	2,441,782	1,732,672	(434)	81	5,267,061
Փոփոխություն ծախսերի նախագա- տասխան նկատման	(206,252)	(9,318,411)	(33,398,844)	(12,104,147)	(511,191)	-	(11,764,088)	(4,376,931)	(837,246)	(11,432,599)	(1,732,597)	(1,048,799)	(86,731,105)
Վերջնական մնացորդ	387,931	16,781,397	16,550,175	25,464,342	7,468,809	433,850	4,869,604	5,684,706	68,850,054	44,746,323	10,203,235	871,109	202,311,535

31.12.2022թ.

ավարտված տարի

31.12.2022թ. ավարտված տարի	SILD	SILD AF	SSIP	LEID	USAID	ISMIP	VEDI	IWRM	CIP II- P2,P3	YWTP	Այլ	Ընդամենը	
	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	
Սկզբնական մնացորդ	5,533,177	27,426,720	71,823,006	54,353,709	2,257,158	24,153,935	20,630,001	72,796,701	81,916,962	12,654,564	906,572	374,452,505	
Ստացված դրամաշնորհներ	-	-	-	(11,136,431)	-	-	(2,171)	-	(12,000,000)	-	1,128,828	(102,117)	(22,009,774)
Այլ աճ/ (նվազում)	40,158	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(61,959)
Վերագնահատում	(1)	(522,341)	(1,781,210)	56	2,982	(84,818)	(1,182,774)	(3,998,445)	(3,830,440)	2,017	(580,318)	(11,975,292)	
Փոփոխություն ծախսերի նախագա- տասխան նկատման	(4,969,968)	(1,522,466)	(20,226,212)	(5,648,791)	(1,826,290)	(7,449,117)	(9,616,575)	(1,552,738)	(11,631,272)	(317,957)	(413,339)	(65,174,725)	
Վերջնական մնացորդ	603,366	25,381,913	49,815,584	37,568,543	433,850	16,620,000	9,828,481	67,245,518	54,455,250	12,338,624	939,626	275,230,755	

9. Կրեդիտորական պարտքեր

	31.12.2023 ԱՄՆ դոլար	31.12.2022 ԱՄՆ դոլար
Շինարարական աշխատանքների գծով	8,355,238	7,161,624
Այլ	1,434,808	1,564,078
	9,790,046	8,725,702
Կրեդիտորական պարտքերը ըստ ձևաչափերի		
ՍԱԲԾ (SSIP)	2,506,687	1,717,016
ՏՏԵԶ (LEID)	531,362	236,162
ՈՀԱԾ (ISMP)	715,123	514,704
Վեդի (VEDI)	3,843,966	1,342,699
ՀԵԾ-II Փուլ 2, 3 (CIP II-P2, P3)	1,734,455	4,653,425
ՄՆՏԶ ԼՖ (SILD AF)	164,950	59,077
ԶՌՀԿ (IWRM)	142,049	
Այլ	151,454	202,619
	9,790,046	8,725,702

ա) Պահումները կատարվում են ծառայությունների դիմաց դուրս գրված հաշիվների 10% չափով՝ Վեդի (VEDI) և ՀԵԾ-II Փուլ 2, 3 ծրագրերի շրջանակում, 5% չափով՝ ՄՆՏԶ, ՏՏԵԶ, ՍԱԲԾ և ՈՀԱԾ (ISMP) ծրագրերի շրջանակում, մինչև մեկ տարի ժամկետով՝ որպես աշխատանքի որակի երաշխիք:

10. Մրագրային ծախսեր

31.12.2023թ. ավարտվող տարի	SILD	SILD AF	SSIP	LEID	USAID-1	ISMSP	VEDI	IWRM	CIP II- P2,P3	YWTP	Այլ	Ընդամենը
	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD
Աշխատանքներ	183,063	3,363,851	32,170,063	10,728,038	-	9,608,443	3,179,212	-	9,942,180	1,382,980	-	70,557,830
Ապրանքներ	-	4,662,380	-	63,574	351,906	1,186,400	-	-	-	-	982,602	7,246,862
Խորհրդատվական ծառայություններ և	-	254,920	921,107	1,157,492	141,350	548,281	1,022,007	591,215	1,490,420	31,626	12,724	6,171,142
Գործառնական ծախսեր	13	1,037,084	307,441	154,854	9,683	419,209	157,333	236,464	-	317,979	53,473	2,693,533
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	23,176	176	233	188	8,252	1,755	18,378	9,567	-	13	-	61,738
Ընդամենը	206,252	9,318,411	33,398,844	12,104,146	511,191	11,764,088	4,376,930	837,246	11,432,600	1,732,598	1,048,799	86,731,105
31.12.2022թ. ավարտվող տարի	SILD	SILD AF	SSIP	LEID	USAID	ISMSP	VEDI	IWRM	CIP II- P2,P3	YWTP	Այլ	Ընդամենը
	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD
Աշխատանքներ	1,043,628	707,034	19,259,256	4,789,506	-	6,191,314	9,109,571	-	9,807,322	-	66,841	50,974,472
Ապրանքներ	3,725,558	-	-	-	1,756,515	238,679	-	-	-	-	-	5,720,752
Խորհրդատվական ծառայություններ և	76,726	141,992	750,399	752,872	51,093	704,926	370,391	1,408,639	1,823,950	95,206	311,331	6,487,525
Գործառնական ծախսեր	102,517	673,440	216,348	106,239	7,208	314,178	131,024	144,078	-	222,747	35,167	1,952,946
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	21,539	-	209	174	11,474	20	5,589	21	-	4	-	39,030
Ընդամենը	4,969,968	1,522,466	20,226,212	5,648,791	1,826,290	7,449,117	9,616,575	1,552,738	11,631,272	317,957	413,309	65,174,725

31.12.2023թ. ավարտվող տարի	SILD		SILD AF		SSIP	JEID	USAID-1	ISMP	VEDI	IWRM	CIP II- P2,P3		YWIP	Այլ		Ընդամենը
	USD		USD								USD	USD		USD	USD	
Ստացված/ (վերադարձված) ֆոնդեր	21,258	9,954,973			28,795,637	13,228,326	630,932	12,253,126	961,343	13,902,451	8,233,878	3,472,151	1,475,008	92,929,083		
Վարկ/շնորհ	(197,240)	6,871,257			17,127,090	10,617,923	600,500	10,251,775	-	13,243,458	6,102,191	2,403,951	-	67,020,883		
ՀՀ կառավարություն	230,154	2,591,482			11,668,547	2,610,403		1,946,855	961,343	658,995	2,131,687	1,068,200	1,475,008	25,342,674		
Համայնքի ներքոյում	(11,656)	492,254			-	-	30,432	54,496	-	-	-	-	-	567,346		
Այլ հովանավորներ	-	-			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Ծրագրային ծախսեր	(357,817)	(9,870,442)			(31,251,337)	(13,037,025)	(572,248)	(10,256,167)	(5,326,472)	(13,900,794)	(9,452,038)	(3,867,141)	(1,092,508)	(98,983,989)		
Աշխատանքներ	(280,883)	(3,624,688)			(30,022,306)	(11,661,107)	-	(8,105,356)	(4,143,379)	(13,041,614)	(7,970,887)	(3,532,539)	(24,929)	(82,407,638)		
Ապրանքներ	(76,934)	(4,952,210)			-	(63,574)	(395,160)	(1,211,344)	(22,491)	-	-	-	(1,060,207)	(7,781,920)		
Խորհրդատվություն և ուսուցում	-	(256,363)			(921,590)	(1,157,490)	(140,346)	(518,702)	(1,002,486)	(622,717)	(1,481,151)	(16,623)	(7,372)	(6,124,840)		
Գործառնական ծախսեր	-	(1,037,211)			(307,441)	(154,854)	(36,742)	(420,765)	(158,116)	(236,463)	-	(317,979)	-	(2,669,571)		
Այլ գործառնական խոսքեր (զուտ)	(13)	-			19	(299)	-	-	-	-	-	-	(1)	(294)		
Արտարժույթի օգուտ/(կորուստ)	(14,570)	(31,969)			18,016	(2,872)	-	2,493	80,990	(1,657)	48,720	2,606	(34,625)	67,132		
Դրամական զուտ իրաց	(351,142)	52,562			(2,437,665)	188,130	58,684	1,999,452	(4,284,139)	-	(1,169,440)	(392,384)	347,874	(5,988,068)		
Սկզբնական մնացորդ	741,286	1,255,193			4,810,010	500,877	-	2,178,548	5,708,089	-	1,381,552	400,692	1,844,791	18,821,038		
Վերջնական մնացորդ	390,144	1,307,755			2,372,345	689,007	58,684	4,178,000	1,423,950	-	212,112	8,308	2,192,665	12,832,970		

Դրամական հոսքեր ըստ ծրագրերի

31.12.2022թ. ավարտվող տարի	SILD		SILD AF		SSIP		LEID		USAID		ISMP		VEDI		IWRM		CIP II- P2,P3		YWIP		Այլ		Ընդամենը			
	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD		
Ստացված/ (վերադարձված) ֆոնդեր	3,368,132	2,345,500	13,620,263	3,942,480	1,566,775	7,841,612	9,254,226	1,436,105	10,055,466	231,538	2,173,919	55,836,016														
Վարկ/շնորհ	2,345,895	750,660	10,202,318	2,992,875	1,535,500	6,517,754	7,610,501	876,955	8,206,743	-	300,000	41,239,201														
ՀՀ Կառավարություն	982,079	644,414	3,045,660	949,605	-	1,275,778	1,643,725	559,150	1,848,723	-	1,973,919	13,154,591														
Հատմանքի ներդրում	40,158	950,426	-	-	31,275	48,080	-	-	-	-	-	1,069,939														
Այլ հովանավորներ	-	-	372,285	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	372,285		
Ծրագրային ծախսեր	(4,690,246)	(1,366,415)	(19,145,849)	(4,840,179)	(1,814,816)	(8,665,812)	(8,887,947)	(1,486,227)	(8,832,279)	(323,942)	(1,619,037)	(61,672,740)														
Աշխատանքներ	(843,336)	(532,415)	(18,178,079)	(3,980,994)	-	(7,352,204)	(8,118,818)	-	(7,179,703)	-	(1,039,544)	(47,245,093)														
Ապրանքներ	(3,667,668)	-	-	-	(1,810,589)	(278,124)	(16,057)	-	-	-	-	(6,351,931)														
Խորհրդատվություն և ուսուցում	(76,725)	(140,560)	(751,396)	(752,883)	-	(720,120)	(628,732)	(1,342,254)	(1,652,576)	(101,204)	-	(6,166,450)														
Գործառնական ծախսեր	(102,517)	(673,440)	(216,374)	(106,293)	(4,227)	(315,364)	(124,340)	(143,973)	-	(222,738)	-	(1,909,266)														
Այլ գործառնական հոսքեր (զուտ)	-	(11,111)	(10)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34,068	-	22,947		
Արտարժույթի օգուտ/(լրրուտ)	121,492	64,544	116,440	20,260	15,671	90,364	(227,221)	50,122	112,562	7,998	194,565	566,798														
Դրամական զուտ հոսք	(1,200,622)	1,032,518	(5,408,156)	(877,430)	(232,370)	(733,836)	139,658	-	1,335,749	(84,406)	783,516	(5,246,979)														
Միջնական մնացորդ	1,941,908	222,674	10,219,164	1,378,306	244,890	2,912,385	5,569,030	-	45,803	485,099	1,048,758	24,068,017														
Վերջնական մնացորդ	741,286	1,255,192	4,810,008	500,876	12,520	2,178,548	5,708,089	-	1,381,552	400,693	1,832,274	18,821,038														

11. Հարկեր

Կիրառելի հարկերը հաշվարկվում և վճարվում են Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենքների համաձայն:

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը 2023թ.-ի համար սահմանված է 18% է (2022թ.՝ 18%):

12. Դատական հայցեր

ՀՏՁՀ-ի կամ նրա իրականացված ծրագրերի դեմ էական պահանջներ չկան հաշվետու ամսաթվի և այս հաշվետվությունների կազմման ամսաթվի դրությամբ: Էետ պայմանագիրը լուծելու և պատահառած վնասը հատուցելու մասին:

13. ՖՀՄՄ 13 Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է այն ակտիվները և պարտավորությունները, որոնց իրական արժեքները բացահայտվել են ծանոթագրություններում.

Հոդված	Իրական արժեք ԱՄՆ դոլար	Գնահատման մեթոդ	Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակ	Նշանակալի ոչ դիտարկելի եղակետային տվյալներ
Ստացվելիք ֆոնդեր	171,491,510	<i>Ընթացիկ</i> Կարճաժամկետ (12 ամսից պակաս) առևտրային կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:	Մակարդակ 3	Կիրառելի չէ
Կրեդիտորական պարտքեր	9,790,046	<i>Ընթացիկ</i> Կարճաժամկետ (12 ամսից պակաս) առևտրային կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:	Մակարդակ 3	Կիրառելի չէ